

Narodna banka Slovenije 26 Din, za
izposojstvo 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Kranjska ulica 8. Telefon štov.
3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 14. Telefon
št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon štov. 190.
Rokopis se ne vrača. - Osnovni po tarifni.

JUTRO

Upravištev: Ljubljana, Prešernova ul. 84.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti št. savodih: Ljubljana
št. 11.542; Praha št. 78.180; Wien
Nr. 105.241.

Ljubljana, 8. novembra.

V današnji številki smo objavili zakon o organizaciji banke uprave. S tem zakonom in z uredbami o likvidaciji županij in oblastnih samouprav je sedaj v glavnih obdobjih izdelan novi banki administrativni sistem in je omogočeno, da v ponedeljek prične funkcionirati nova banka uprave. Ni odveč, ako še enkrat podčrtamo nekatere odredbe, ki karakterizirajo novi sistem.

Predvsem je treba ugotoviti, da ostane prvotna organizacija državne uprave »na terenu« takakršna je bila uvedena z letošnjim zakonom o notranji upravi. Državna upravna enotica je srez (okraj), ki ga upravlja sreski načelnik s svojimi organi. Kier so poleg državnopravnih okrajnih enot obstajale tudi še samoupravne okrajne enote (n. pr. bivši okrajni odbori v mariborski oblasti), pa te enote prenehajo njihovi dohodki in njihovo premoženje prehaja na banovino. Velika županstva so s koncem tega tedna likvidirana. Njihove kompetence in njihov aparat so prenešene na banko upravo. Ponekod (n. pr. v Mariboru) so kot nekako nadomestilo za velike župane imenovani okrajni inspektorji, ki pa so v glavnem le nadzorovalni organi nad sreskimi načelniki svojega območja in torej nimajo oblastvene kompetence, ako in v kolikor jim ta ni posebej iz banke delokroga prenešana. Kakor se zdi, se to zaenkrat ne bo zgodilo.

Tudi oblastnih samouprav ni več. Kompetence dosedanjih oblastnih komisarijev so prenešene na banko upravo, njihov uradniški aparat bo v gotovih mejah in po gotovem sistemu prevzel v državno službo, njihovi dohodki, njihovo premoženje pripada banovini.

Organizacija banke uprave, kakor je določena z novim zakonom, računa po svoji sestavi in svojem obsegu z velikim delokrogom, ki je prenešen na bane. Naravno je, da je novi banki aparat mnogo večji od prejšnjega velkopanjskega in da je tudi drugače organiziran, saj prevzame poleg kompetence prejšnjih velikih županov tudi še dohodke dosedanjih ministrskih poslov. Osemim oddelkom, ki štejejo skupaj 20 odsekov in dolgo vrsto referatov ter posebnim pisarniškimi aparati načeljuje kot uradni šef z nadzorovalno pravico kot namestnik bana njegov pomočnik, ki podpisuje tudi vse uradne akte, v kolikor si jih ban ni izrecno pridržal.

Resorne kompetence posameznih oddelkov so izredno velike. Iz nekaterih ministrstev je prenešen skoraj ves delokrog na banke uprave. To velja zlasti za gospodarske resore, pri čemer je zakon ustvaril v enem slučaju interesantno anomalijo. Razdelil je kompetence ministrstva za šume in rudnike na dva razna banska oddelka: šume je prideli oddelku za kmetijstvo, rudnike pa oddelku za trgovino in industrijo. Pri tem pa je zakon izrecno določil kot resornega ministra za kmetijski oddelk ministra poljoprivrede, za trgovinski oddelk pa ministra trgovine in industrije. Ministrstvo za šume in rudnike je ostalo torej v glavnem brez administrativne kompetence. Na drugi strani bodo posebni trgovinski oddelki osnovani le v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in menda v Novem Sadu. Tam, kjer jih ne bo, pride rudniška administracija v upravni oddelk. V tem slučaju pa resorna kompetenca ni spremenjena in je mogoča interpelacija, da ostane pri ministru za šume in rudnike. Vsekakor je odredba § 6. interesantna indikacija za predstoječe reforme, ki se obetajo tudi v vrhovni državni upravi.

S tem, da je skoraj ves državno-upravni aparat prenešen na banko upravo, je odpravljena dosedanja njegova razcepljenost, ki je mnogo škodljiva skladnosti in enotnosti administracije. Izvršena je koncentracija imperija v banovih rokah, s čimer je omogočena racionalizacija državne uprave in bodo v bodoče olajšane vse mere, ki gredo za tem, da pridemo do čim boljše in čim cenejše uprave. Na drugi strani so pa navzlic prenosu upravnih poslov iz enega centralnega urada (ministrstva) na devet banskih uprav vendarle ustvarjene garancije za enako obojeznost administracije na vsem državnem teritoriju. Naredbodavna pravica je ostala pri ministrih in banu in ima le v zelo omejenem obsegu, a še to le po odobrenju notranjega ministra, ki bo zopet postopal v sporazumu z resornimi ministri.

Notranjo skladnost celokupne banke uprave je zakon osiguraval ne le s tem, da je imperij koncentriran v osebi bana, temveč tudi z odredbo, da so morajo važna, zlasti pa načelna upravná vprašanja reševati na posebnih konferencah načelnikov oddelkov, ki jim predseduje ban ali njegov pomočnik.

Neposredno zvezo banke uprave z narodom pa ustvarja zakon z uvedbo banke sveta, katerega člane postav-

Zakon o srbski pravoslavni cerkvi

Cerkev je avtonomna - Vsa cerkvena oblast pripada hierarhiji - Kritje cerkvenih izdatkov - Verski pouk

Beograd, 8. novembra AA. NJ. Vel. kralj je na predlog ministra pravde in po zaslusanju predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih del podpisal in objavil zakon o srbski pravoslavni cerkvi. Novi zakon prinaša tele glavne določbe:

Srbska pravoslavna cerkev je avtokefalna cerkev z dostojanstvom patrijarhije. Svoje verske nauke izvečuje javno. Javno vrši svoje bogoslužje ter samostojno vodi in ureja vse svoje versko-cerkvene posle.

Srbska pravoslavna cerkev vodi samostojno in svobodno razpolaga s cerkvenimi posestmi, cerkvenimi fondy in zadužbinami v okviru tega zakona in cerkvene ustave ter pod vrhovnim nadzorstvom države.

Srbska pravoslavna cerkev in njeni sestavni deli in ustanove, ki jih bo predvidela cerkvena ustava, so pravne osebe, sposobne, da same pridobivajo, ohranjajo in odvajajo premičnine in nepremičnine in da izvajajo vse pravice, ki jim gredo.

Cerkvena oblast, cerkveno disciplinska in cerkveno sodna, pripada samo hierarhiji. To oblast izvajata hierarhija po svojih hierarhijskih organih. Cerkev-kazenska delanja in kazni so samo one, ki jih predpisuje cerkvena ustava.

Srbsko pravoslavno cerkev zastopa pred državo patrijarh ali njegov namestnik, posamezne eparhije pa eparhijski arhijereji ali njihovi namestniki.

Izvolitev patrijarha in eparhijskih arhijerejev potuje kralj z ukazom na predlog ministra pravde v soglasju s predsednikom ministrskega sveta.

Cerkev krije svoje potrebe: 1. z dohodki svojih cerkvenih posestev in fondov, 2. z dohodki državne odškodnine po čl. 2., 3. s cerkvenimi pristojbinami po čl. 12., 4. s posebnimi odbitki od dohodkov samostanov in cerkvenih posestev, 5. z državno podporo po čl. 21. in 6. s cerkvenimi dokladi po čl. 10 in 11.

Doklade na neposredne davke, ki jih plačujejo pravoslavni davčni obvezniki, razpisujejo patrijarhija, eparhija in cerkvena občina, vsaka za svoje potrebe in samo, kadar dohodki, predvideni v prejšnjem čle-

nu točka 1 do 5, ne krijejo vseh njihovih izdatkov.

Cerkvene doklade pobirajo organi državne davčne uprave, istočasno in po predpisih po državnih dajatve in jih oddajajo v tromesečnih obrokih pristojnim cerkvenim oblastvom.

V vseh državnih in zasebnih šolah se predava verski pouk v soglasju s pristojnimi cerkvenimi oblastmi ter po odredbah zakonov o teh šolah.

Učne načrte in programe za predavanje veronauka predpisuje pristojni minister, oziraje se pri tem na potrebe verske vzgoje po predlogih sv. arhijerejskega sabora. Za učbenike veronauka veljajo predpisi zakona o učbenikih.

Vse učbenike potrjuje sv. arhijerejski sinod glede njihove verske vsebine.

V državnih ljudskih šolah smejo predavati veronauk kvalificirani župniki ali posebni veroučitelji po predpisih zakona o ljudskih šolah.

Sv. arhijerejski sinod bo poskrbel, da so predavanja na pravoslavni bogoslovni fakulteti državnih vseučilišč v skladu z nauki pravoslavne vere. Kadar se pojavijo nesoglasja, sme ukreniti pri ministrstvu prosvete, da se ta nesoglasja odpravijo.

Vse eparhije in njihovi deli izven meja Jugoslavije ostanejo v sestavi srbske patrijarhije tako v organizacijskem kakor hierarhijskem in materialnem pogledu, dokler ti oboje ne bodo drugače urejeni.

S tem zakonom in s cerkveno ustavo predvidena organizacija srbske pravoslavne cerkve se mora izvesti nadelj v dveh letih od uveljavljanja tega zakona.

★

Po uveljavljanju zakona o pravoslavni cerkvi bo sv. sinod začelo delo za redigiranje zakona o cerkveni ustavi, t. j. zakona o notranji ureditvi pravoslavne cerkve, ki bo tvoril podlago za nadaljnje uredbe o raznih panogah cerkvene organizacije. Po dosedajni praksi bo to ustavo izdelal brčkone sv. sinod, nakar bo načrt predložil arhijerejskemu saboru v odobritev. Tako odobrena ustava bo predložena po zakonodajnih predpisih ministru pravde, da jo izroči kralju v podpis.

Dodelitev finančnih uradnikov banom

Organizacijo finančnih oddelkov banskih uprav je poveril finančni minister višjim finančnim uradnikom. — Kje se osnujejo trgovinski oddelki

Beograd, 8. nov. p. V svrhu čimprejše organizacije finančne službe pri banovinah je finančni minister imenoval danes iz svojega področja strokovne uradnike, ki bodo za enkrat samo začasno dodeleni banovinom, da izvedejo organizacijo finančne službe. Pri dravski banovini je imenovan višji finančni svetnik finančne direkcije v Ljubljani Fran Balič, pri savski banovini višji inspektor v Zagrebu Dušan Blagojevič, pri vrbaski višji inspektor iz Zagreba Dragutin Došen, pri primorski banovini Ivan Krpan iz Splita, pri drinski dr. Maksim Solesin, načelnik oddelka finančne direkcije v Sarajevu, pri zetski banovini šef oddelka državnega računo-

vodstva v finančnem ministru Adam Maksimovič, pri dunavski banovini Sava Roguljič, šef finančnega oddelka v Novem Sadu, pri moravski banovini višji inspektor finančnega ministru Budimir Marjanović in pri vardski banovini finančni inspektor iz Niša Velimir Popović. Prihodnje dni bodo sledila imenovanja ostalih načelnikov oddelkov banskih uprav. V zakonu o organizaciji banskih uprav je predvideno, da se osmi oddelk (trgovina, obrt in industrija) z odsekom za rudarstvo osnuje le v onih banovinah, kjer se izkaže to za potrebno. Kakor se izve, bo ta oddelk osnovan za enkrat samo v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu.

Novi čl. poslanik

Beograd, 8. novembra. p. Češkoslovaška vlada je zaprosila za agremnt novemu poslaniku na našem dvoru g. Švagrovskemu. G. Švagrovski je že naš star znanec ter je bil svoječasno že odpravnik poslov češkoslovaškega poslanstva v Beogradu.

Sir Drummond na povratku v Ženevo

Split, 8. nov. n. Generalni tajnik Društva narodov sir Erik Drummond, ki je včeraj došel s parnikom iz Dubrovnika ter je bil sprejet od zastopnikov občine in velikega županstva, si je ogledal Dioklecijanoval palačo ter mesto, danes pa je odpotoval s parnikom v Trst, odkoder je z eks-presnim vlakom vrne v Ženevo. Pred odhodom je izjavil, da je zelo zadovoljen s svojim posetom v Jugoslaviji in da je spoznal, kako stremi Jugoslavijska za mirom in redom in teži edino po gospodarskem in kulturnem napredku.

Ija in odstavlja notranji minister in ki bo zlasti pri sestavljanju budžeta in kadar bo šlo za važnejša gospodarska, socialna ali kulturna vprašanja, mogel sicer ne kot odločujoči, pač pa kot posvetovalni organ vršiti dragoceno službo. Zakon predpisuje, da se imajo v banski svet poklicati prvenstveno osebe, ki po svoji strokovni kvalifikaciji lahko kar najbolj poslužio interesom banovine. Poleg tega splošnega bankega sveta pa bo v vsaki banovini še poseben sanitetski svet, s čemer je še osobito povzdignjena važnost narodno-zdravstvenega vprašanja.

Kar se tiče financ, bodo banovine zaenkrat navezane na provizorij. Medtem se izdeluje podroben načrt, kako si bodo v bodoče delile finančne izvore in dohodke država, banovina in občina.

Seja vlade

Beograd, 8. nov. AA. Včeraj je bila ob 14.30 pod vodstvom predsednika ministrskega sveta generala Petra Zivkovića seja ministrskega sveta. Seji so prisostvovali vsi ministri razen g. dr. Koste Kumanudija, ki ni v Beogradu. Sklepalo se je o tekočih poslih. Seja je bila končana ob 19.

Priprave za proslavo 1. decembra v Beogradu

Beograd, 8. nov. č. Med beograjskim mešastvom se je pričela akcija, da bi se letošnji čim svečanost proslavil 1. december kot dan ujedinjenja. Ta akcija se razširja tudi na ostala mesta v Srbiji. Ta 11. obletnica ujedinjenja se bo proslavila tem bolj, ker je dobila država letos tudi enotno ime Jugoslavija in so bile izbrisane vse zgodovinske meje, s čemer je bila ustvarjena iz naše države res ena sama celota.

Somborska deputacija v Beogradu

Beograd, 8. novembra. AA. Danes ob 11. dopoldne je sprejel ministrski predsednik in minister za notranje zadeve general Zivković veliko deputacijo iz Sombora pod vodstvom dr. Steva Maksimovića. V deputaciji je bilo več somborskih občinskih svetnikov, odvetnikov, visokih uradnikov, zastopnikov gospodarskih in obrtnih krogov. Deputacija je ministrskemu predsedniku pojasnila gospodarski položaj mesta Sombora in ga prosila, da bi vlada podpirala upravičene želje Somborčanov po gospodarskem razvoju mesta.

Deputacija je posetila tudi prometnega ministra inž. Radivojevića.

Konferenca za vzhodne reparacije

Pariz, 8. novembra. s. Odbor za vzhodne reparacije je včeraj in danes proučeval spomenico bolgarske in avstrijske delegacije. Bolgari bodo prihodnji tork poročali odboru o svojih predlogih. Kakor računajo, bo odbor lahko sredi prihodnjega tedna zaključil svoja dela.

„Francija se mora odločiti!“

Briandov govor o razmerju med Francijo in Nemčijo - Pred kritičnim glasovanjem v francoski zbornici

Pariz, 8. novembra. g. Na današnjo sejo zbornice, na kateri je bila napovedana Briandova izjava o zunanji politiki, je bil naval občinstva izredno velik. Tribune so bile gosto napolnjene in v diplomatski loži je bil navzoč tudi nemški poslanik von Hösch.

Debata je potekala z vsega početka precej burno. Radikalni poslanec Bonnet je ugotovil, da je znašala večina, ki se je včeraj izrekla za odgoditev debate, po točni ugotovitvi razmerja pri glasovanju, samo 4. in ne 40 glasov.

Poslanec Taittinger je zahteval od Brianda točno pojasnilo o izjavah Franklina Bouillona glede izpraznitve Porenja V nadaljnjem se je bavil s Hugenbergovim plebiscitom in pozival Tardieua in Brianda, naj nadaljujeta napram Nemčiji svojo dosedanja politika.

Za poslanci Delfoisom (desničar), Pierroum (republikanski levičar) in Remiereom (radikalni socialist) je stopil proti večeru na govorniško tribuno.

Zunanji minister Briand.

Pod pazduho je nosil debel sveženj spisov, kar se pri njem še ni nikoli dogodilo. Briand je izjavil med drugim:

»Zunanja politika Francije ostane nespremenjena in bo ostala politika časti in trdnosti. Ta politika ni osebna politika, temveč so jo vodile vse vlade. S Tardieuom sem bil v vprašanji zunanje politike vedno enakega mnenja. Če moja politika ni trdna, potem velja ta očitek celokupni vladi.«

Briand je dokazoval nato, da že pred vojno ni bil nikoli nepreviden. Za časa njegovega ministrovanja v letu 1912. je bila v Franciji uvedena triletna vojaška služba. Ko je odhajal parlament na počitnice, je Briand tik pred vojno z izrednimi ukrepi preskrbel potrebne kredite, da je dobila francoska artiljerija potrebne municijske zaloge. Dočim je bil prej tot dotiran s 600 strelji, se je pozneje ta dotacija zvišala na 1300. Bitka ob Marni je pokazala, da je ta rezerva ravno zadostovala, da je bitka končala z zmago Francozov.

Briand je prešel nato na svojo zunanjo politiko zadnjega časa. Ko se je vrnil iz Ženeve in Haaga, je menil, da ima vsaj pravico do simpatičnega sprejema. Zaveda se, da niti v Ženevi, niti v Haagu ni škodoval stališču in ugledu svoje države. Francija je šla v Haag z željo, da bi bil Youngov načrt uresničen z zavezniki. Tudi pri sporazumu o angleških zahtevah ne more biti govora o kaki žrtvi Francije. Briand ni hotel prevzeti odgovornosti za prelom konference. Menil je, da mora svoj cilj, od katerega se ni umaknil, zasledovati dalje. Ta cilj je bil, da bi zamašil verzele, ki jih kaže versailleska pogodba glede varnosti Francije. Dosegel je, da se je Nemčija prostovoljno odrekla Alzaciji - Loreni, kar gotovo ne pomeni

oslabitve mirovne pogodbe. Vso svojo politiko je vodil sporazumno z umrlim nemškim zunanjim ministrom dr. Stresemannom, čigar spomin visoko spoštuje. Z njim ni izgubila samo Nemčija velikega državnika in patrijota, temveč ves svet velikega moža.

Nato je govoril Briand o izpraznitvi Porenja in ugotovil, da so imele po mirovni pogodbi izvesti zasedbo tega ozemlja Francija, Anglija in Belgija. Nobena izmed teh držav ne sme ravnati na svojo pest brez sporazuma z drugo. Po besedilu mirovne pogodbe je zasedba izrecno samo jamstvo za finančne obveze Nemčije, ne pa za varnost Francije. (Posl. Marin: To ni točno! Pogodba govori tudi o nevarnosti!) Briand je v odgovor na ta medlic prečital določbe mirovne pogodbe glede predčasne izpraznitve za primer, če bi Nemčija dokazala dobro voljo pri polnjenju svojih finančnih obveznosti. Sedaj je čas, da zbornica jasno pove, ali hoče odkloniti Briandovo zunanjo politiko. Dokler se to ne zgodi, smatra za svojo dolžnost, da ostane na svojem mestu, da se ne bo porušilo delo, ki ga je vršil v procvit Francije.

O saarskem vprašanju je izjavil Briand, da izpraznitev Porenja in saarsko vprašanje nista v nikakršni zvezi. O saarskem vprašanju se v Haagu sploh ni razpravljalo, ker to ni medzavezniška, temveč nemško - francoska zadeva.

Nato je Briand zavračal obdolžitve, ki jih je izrekel Franklin Bouillon proti Nemčiji. Poslaniška konferenca se je že počela z razoroženim vprašanjem in ravno v zvezi s tem je pokazal locarnski duh najlepše uspehe. General Seekt, o katerem je govoril Franklin Bouillon, ni več na svojem položaju. Nikakor ne gre, da se v časopisnih člankih po nezadovoljnih obravnavajo zunanje-politična vprašanja. Če Francija meni, da je njegova politika elaba, mora iti po drugih potih, mora raztrgati Youngov načrt in osnutek haške pogodbe ter se odredi medzavezniški komisiji v Porenju in jo nadomestiti z vojnim pravom. Potem se bo več mednarodne banke in poslaniške konference. Reči pa moram, da v taki politiki ne bom sodeloval. Dokler bom zunanji minister, bom nasprotno zahteval brezpogojno ratifikacijo haške pogodbe.

Ko je Briand po skoraj dveurnem govoru zapustil govorniško tribuno, mu je skoro vsa zbornica priredila navdušene ovacije. Kljub nepobitnemu uspehu Briandovega govora, pa je vprašanje, ali bo mogoče njegove izjave, ki so bile različno orientirane na levo, spraviti v sklad s sestavo Tardieuove vlade. Kakor znano, se opira Tardieu na glasove desnice in desničarskega centra. Levica soglašala sicer z Briandovo zunanjo politiko, vendar je komaj verjetno, da bo samo radi tega podpirala vlado. Na desnici pa so zopet mnogi proti Briandovi zunanji politiki. Izid glasovanja v zbornici o vladni izjavi bo znan najbrž šele v zgodnjih jutranjih urah.

Preprečeni komunistični nemiri v proslavo 12. obletnice boljševiške revolucije

Številni krvavi spopadi med policijo in komunisti — Aretacije komunističnih voditeljev v Pragi in Sofiji

Berlin, 8. novembra o. Tu so se vršile burne komunistične demonstracije. Prišlo je do spopada med policijo in močno skupino komunistov, ki je štela nad 500 oseb. Končno se je policiji posrečilo razpršiti demonstrante in vzpostaviti mir in red. Več policijskih stražnikov je bilo več ali manj težko ranjenih. Policija je aretirala mnogo komunistov.

Bukarešta, 8. novembra s. Po raznih rumenskih mestih, predvsem pa v Bukarešti in Kišinevu so skušali komunisti prirediti poulične demonstracije, ki pa jih je policija preprečila. V Bukarešti je napadlo kakih 300 komunistov policijo, ki pa ji je prišlo na pomoč orožništvo in demonstrante razgnalo. 36 oseb je bilo aretiranih. V Kišinevu je bilo izvedenih mnogo hišnih preiskav, pri čemer je policija zaplenila mnogo komunističnega propagandnega materiala.

Sofija, 8. novembra g. Snoči je bila na stavbnem odru okoli poslopja rektorata izobešena velika rdeča zastava z napisom:

Madžarska justica

Budimpešta, 8. novembra s. Vrhovno honvedsko sodišče je kot II. instanca razpravljalo o obsodbi češkoslovaškega železniškega uradnika Vincenca Pechu in njegovega sohrivca kmeta Ivana Totna. Kakor znano je bil Pecha pred honvedskim sodiščem v Budimpešti zaradi volunstva obsojen na 5. Toth pa na 3 leta težke ječe.

Vrhovno sodišče je razsodbo honvedskega sodišča I. stopnje razveljavilo in obsodilo Pecha na štiri leta in šest mesecev težke ječe, poostrene z mesečnim izgnan iz države, je ostal v veljavi. Ivan Toth je bil obsojen na poldrugo leto ječe z enakimi postritvami kot Pecha.

S to razsodbo se je znova pokazalo, da je na Madžarskem justica slepa dekla politike, ker je znano, da sta bila Pecha in Toth obsojena na podlagi ponarejenih dokumentov in krivega pričanja madžarskih policijskih agentov.

Pogajanja za novo čl. vlado

Praga, 8. nov. h. Ministrski predsednik Udržal je danes nadaljeval pogajanja z nemškimi socialnimi demokrati. Nemški socialni demokrati so izjavili, da bodo predložili o svojih zahtevah memorandum, kakor so storili češki socialni demokrati in češki narodni socialisti. Iz tega sledi, da postopajo zaenkrat vse socialistične stranke enotno, in sicer zaradi tega, ker ravnajo tudi stranke stare koalicije kot celota.

Praga, 8. novembra. AA. Predsednik češkoslovaške vlade Udržal nadaljuje svoje konsultacije, da bi sestavil novo vlado. Včeraj je sprejel zastopnika češkoslovaške ljudske stranke msgr. Šrameka in vodjo češkoslovaških socialnih delokratov Hampla.

»Pravo Lidu« poroča, da je Hampl izjavil Udržalu, da je njegova stranka pripravljena stopiti v vlado. Po sestanku z Udržalom se je Hampl napotil v klub, kjer je poročal stranki o svojem odgovoru in sestanku z Udržalom.

Zopetne bitke na sofijskih ulicah

V sredo zvečer je bil smrtno ranjen revolucionarni »vojvoda«
Šiškov — Atentatorji so pobegnili

Sofija, 8. novembra. p. Vsakodnevni umorji in krvavi obračuni med makedonskimi vojniki so se vedno nadaljevali. Sredi srede v središčni Sofiji izvršen atentat. Okrog pol 9. so v ulici Kralja Borisa napadli »neznani storilci« bivšega »serinskega vojvode« Pandu Šiskova, ki se je v spremstvu dveh svojih prijateljev sprehajal po ulici. Atentatorji — po izpovedi očividcev so bili trije — so skočili iz neke hiše ter oddali na Šiskova šest strelcev. Vseh šest strelcev ga je zadelo in smrtno nevarno ranilo. Nezvestnega so Šiskova prepešali v bolnico, vendar pa po mnenju zdravnikov kljub takojšnji operaciji ne bo ostal pri življenju. Atentatorji so pobegnili in jih doslej niso izsledili.

Vojvoda Šiškov je bil znan pristaš Vanče Mihajlova. Pristaši Protogerova ga obtožujejo, da je on organiziral atentat na Baždaro, ki je bil nedavno umorjen v Varni. Kakor znano, so listi takrat objavili pismo pokojnega Baždaro, v katerem poroča svojim prijateljem, da pripravljajo namet, na predsednika Sobraja Cankova in na bivšega, upravnika vojne akademije Veljeva atentat ter da je poslal morilce Vanče Mihajlova.

Zaradi tega obtožujejo pristaši Vanče Mihajlova sedaj protogerovce, da so oni izvršili atentat na vojvodo Šiskova.

Zastoj priprav za preosnovo rumunske vlade

Opozicija odklonila posredovanje princa Nikolaja za pomirjenje z vlado — Živahno delovanje liberalcev

Bukarešta, 8. novembra. p. Notranje politična situacija se je precej popravila. Rekonstrukcija vlade, ki bi bila morala biti danes zvedena, je bila odložena, ker se baje ministri predsednik Maniu ni mogel spoprijeti s poljedeljskim ministrom Mihalejem glede načina rekonstrukcije. Sedaj še ni znano, kako bo rekonstrukcija izvedena.

V političnih krogih smatrajo kot glavni vzrok zastaja priprav za rekonstrukcijo vlade v tem, da povzroča vodja narodnih zavezanih v Besarabiji Stere, vladi težkoče. Posredovalna akcija princa Nikolaja, ki je povabil opozicijske voditelje in člane vlade na lov, se ni posrečila, ker je celotna opozicija odklonila pričevo vabilo s pripombo, da ne more priti na nobeno poskupanje v odločni protivladni borbi.

Posebno živahni so postali zopet liberalci,

Pismo iz Češkoslovaške

H. — Praha, 6. nov. Po uradni objavi volilnih rezultatov je sestava nove zbornice končno veljavno določena. Stara koalicijska pri volitvah sicer nekoliko izgubila, kalikar sta izgubila češka in slovaška klerikalna stranka, vendar pa prejšnje ravnanje sil in razmerje med posameznimi strankami kljub temu ni toliko porušeno, da bi bila potrebna popolna pregrupa sil na čisto novi osnovi. Kakor pred volitvami, tako je tudi sedaj položaj tak, da obstaja nekoliko možnih kombinacij, pred vsem je še vedno aktualno dopolnjevanje in ojačanje vlade s kako socialistično stranko. Razlike med stari in novimi parlamentom spadajo samo med zanimivost, niso pa takega značaja, da bi temeljito izpremenile dosedanje lice in temelj zbornice.

Kot prva novost nastopa v zbornici in v senatu skupina Stříbrnega s tremi poslanci in enim senatorjem. Nekaj podobnega smo imeli že l. 1920, ko je bila proti socialno-demokratski izvoljena tročlanska delegacija naprednih socialistov, ki pa se je v petih letih parlamentarne dela popolnoma razblijila ter se s pristavi vred potopila deloma v nar. demokracijo, deloma pa se je vrnila v matično stranko socialnih demokratov. Novost v zbornici in v senatu je tudi nekaj aktivistična Nemec, ki so bili preje večinoma pristavi nemško-nacionalne delavne in gospodarske zalednice. Iz senata pa so povsem izginili nemški nacionalci. V poslansko zbornico pridejo prvič v zvezi s Poljaki in z njihovo pomočjo nacionalni židje. Jasno je, da se bodo te male frakcije pač udeleževale v osebnem boju, na potek parlamentarne življenja pa zavoljo svoje malostevilstva ne bodo imele nikakega vpliva.

Tudi v osebnostih se nova zbornica ne razlikuje znatno od prejšnje. Odlične osebnosti prejšnjega parlamenta so do malega vse izvoljene tudi v novo legislativo. Samo komunisti so popolnoma meniali svojo poslansko garnituro. Vse prejšnje poslance so vrgli med staro šaro in jih nadomestili s politično popolnoma novimi ljudmi, docela brezpomembnimi, pobornimi takorekoč z ulice. Pri tej izmenjavi je jasna samo tendenca, osmešiti parlament in poslati vanj zaradi omalovaževanja ljudi, ki so bili že obojeni zavoljo špionaze proti lastni državi. Omembe vredno je, da so narodni socialisti zopet izvolili za poslanca dr. Beneša, zunanjega ministra, ki je bil izvoljen sicer že l. 1929, pa se je na zahtevo pristajal moral odpovedati mandatu.

Narodnostne razmere v parlamentu so se z novimi volitvami nekoliko poslabšale v korist nečeskega življa. Preje so imeli Nemci v zbornici 54 (18%), Madžari in Židje pa 64 (21,3%), danes pa imajo 66 (22%), oziroma 79 (26,3%) poslancev. V senatu je razmerje naslednje: Nemci so prej imeli 34 (22,6%), Madžari in Židje 36 (24%) senatorjev, zdaj pa jih imajo 33 (22%), oziroma 38 (26%). Volitve so ugotovile samo to, da je sestava parlamenta popolnoma v skladu z narodnostnimi razmerami čsl. republike.

Najvažnejše se seveda še vedno vprašanje sestave vlade večinoma. Kakor smo že poročali, je s pogajanjmi za sestavo nove vlade poverjen ministrski predsednik Udržal. Prve naše vlade so se sestavljale na avstrijski način, ki je bil sličen nekaki javni dražbi. Zastopniki posameznih strank so prihajali k mandatarju in mu predlagali zahteve in pogoje, pod katerimi bi bi-

Sofija, 8. novembra. AA. Kakih 20 minut po napadu na Pandu Šiskova je središčni do druge senzacije in do ponovnega razburjenja. V krmi »Zdravje« na glavni sofijski ulici, se je nahajal Kristo Hrulov, četnik iz tolpe Borisa Izvorskega. Ta Hrulov je ostal pri življenju po pokolju Izvorskega in 12 njegovih pajdašev, ki je bil izvršen minulo jesen s strani Vanče Mihajlova pri Jundoli. Ko je Hrulov sedel v krmi, je stopil k njemu policijski agent in ga pozval na policijo. Hrulov je planil iz hiše z dvema svojima drugoma, potegnil revolver in začel streljati in kričati: »Čuvalje sek!« Takoj je planilo za njim več orožnikov in meščanov, pri čemer je nastalo hudo streljanje v bližini cerkve sv. Cirila in Metoda. Na vso srečo ni bil nihče ranjen. Ko so bili vsi na Neveštem pazariju, je Hrulov opazil, da je obkrožen z vseh strani ter se je predal in izročil revolver. Policiji je izjavil, da je on edini, ki se je rešil iz vse tolpe Borisa Izvorskega in da so mu bili prijatelji sporočili, da bo ubit. Zato se je bil skril na deželi, a v Sofijo je prišel samo uredit zapuščeno. Njegovim dvema drugoma, o katerih noče dati nikakih podatkov, se je posrečilo neopazeno pobegniti. Sodijo, da je Hrulov prišel v Sofijo s posebno nalogo; najbrž je hotel maskevat smrt Borisa Izvorskega.

Na polju narodnega zdravja ima banka uprava jako obširen delokrog. Pod njo spadajo zlasti vse bolnice, vsi higijenski zavodi, kopalnice, zdravniška in lekarniška administracija. Le gotovi zavodi, katerih delokrog presega teritorij banovine, ostanejo neposredno pod ministrstvom, pri nas edino ortopedski delavnica v Ljubljani. V območju socialne politike je kompetenca banke uprave znatno manjša. Banski upravi pripada skrb za vojne invalide, siročad in siromake ter odobravanje zaposlenosti izmernih delavcev in namenskih. Institucije socialnega zavarovanja, zlasti Središnji zavod in Okrožni uradi pa so ostali pod ministrsko kompetenco, že zato, ker so centralno organizirani.

Dosedanji agrarne direktorje so ukinjene in preidejo kot posebni odseki za agrarno reformo v kmetijski oddelek banke uprave. Posli agrarnih uradov so prenešeni na srezka načelstva, šefi teh uradov postanejo referenti srezkih načelnikov. Ravno tako so ukinjene dosedanje tehnične uprave (gradbene direktorje) in tehnične sekcije, katerih delokrog prehaja na tehnično odeljenje banke uprave. V okrajih (srezih) pa bodo po potrebi pri srezkih načelnikih ustanovljeni posebni tehnični oddelki, ki bodo kompetentni za dva ali več okrajev.

Milijarde za tobak

Beograd, 8. novembra. p. »Cvencule« poroča o skorajšnjih izpremenbah v rumunski diplomatski službi, naslednje podrobnosti: Dosedanji delovni minister Ratucanu bo baje imenovan za poslanika v Berlinu; dosedanji ravnatelj rumunskega dopisnega urada »Radorac« Stolica pa za poslanika v Beogradu. Dosedanji rumunski poslanik v Beogradu, Filodor, bo najbrže upokojen.

Priljubljeni sodelovat v vladi. Pri tem je bil vsakomur interes države deveta briga, korist stranke in osebe pa prva skrb. Ministrski predsednik Svehla je uvedel v ta postopek nov, demokratičen duh. Njegov princip je bil: V vladi ne bomo preglašovali drug drugega, marveč se bomo sporazumevali. Zato ne dobi niti nikake koncesije na škodo države, pač na je vsakogar dolžnost delovati v nje prosep brez posebnih strankarskih ali osebnih ugodnosti. Kdor gre v vlado, gre vanjo zato, da se ne bo moglo vladati brez njega proti njemu. Koncesije za sodelovanje pri vladnih poslih so izrazita nemoralnost. Svehla je tudi napovedal, da na tej osnovi ne bo treba strank prositi, da gredo v vlado in jih nagraditi za to, marveč bodo same sile vanjo brez vsake koncesije v škodo države.

Tudi Udržal se pogaja s strankami na tej bazi in pri tem se izpolnjuje Svehlovo prerokovanje: nobena stranka noče iz vladne koalicije, vrau tega pa se narodni socialisti izjavljajo za vstop v vladno večino. Vladni program je po besedah Udržalovih edina zagotovitev eksistenčnih pogojev državi: proračun, narodna obramba, državna uprava in slično. Kak obseirnejši delovni program vlade bi samo onemogočil koalicijsko, ki se bo v vseh drugih vprašanjih sporazumevala medsebojno od slučaja do slučaja.

Po informacijah iz krogov odličnih republikanskih politikov ovira razširjenje koalicije z narodnimi socialisti je mišljenje slednjih, ki hočejo diktirati, kdo naj bo v vladi in koga je treba izključiti iz nje. Bivša koalicija pa vztraja na tem, da se nikomur ne sme braniti sodelovanja v vladi, zato se ne bo ozirala na socialiste, čeprav hočejo v vlado, ampak bo vladala brez njih. Ako hočejo ti v vladno večino, je treba računati z njimi in jim omogočiti sodelovanje, iz istega razloga pa ne gre izločiti koga iz koalicije, ki je že v njej delal.

Kakor je sedaj podoba, se bodo narodni socialisti v doli temu principu ter se bo stara koalicija samo razširila z njihovimi poslanci. Socialni demokratje bi ostali pa v rezervi, ako ne bo mogoče na tem temelju sestaviti vladne večine, vendar velja to le za češke socialiste, med tem ko nemški socialni demokratje po vsej priliki ne poldejo v vlado. Odločitev o razširjenju vladne koalicije se pričakuje iz dneva v dan.

Agrarna reforma v ČSR

Praha, 8. novembra. s. Predsednik državnega agrarnega urada dr. Vocenilek je poročal na neki poljedeljski akademiji o rezultatih agrarne reforme na Češkoslovaškem in sporočil, da je bilo dosedaj razdeljen po agrarni reformi v posestvih 812.405 ha. Malim posestvom je bilo dodeljenih 597.347 ha, t. j. 73,5%, v kolonizacijske namene pa je bilo dodeljenih 33.655 ha ali 4,2%. Predavatelji je poudarjal, da so ostala veleposrestva kljub reformi ohranjena v primerni izmeri in so bile razdeljene samo latifundije.

Občinske volitve v Bolgariji

Sofija, 8. novembra. AA. Danes so že znani končni uradni rezultati občinskih volitev, ki so bile 3. t. m. v vseh mestih in 206 vaseh. Vsega skupaj je glasovalo 79.917 volitev. Vladna skupina »Demokratski« zborov je dobila 46.917 glasov, to je 63 % celokupnega števila volitev. Med opozicijskimi strankami so največ glasov dobili poljedelci (11.136).

Važne določbe zakona o banki upravi

V večerajšnji objavo besedila zakona o organizaciji banke uprave so se vrinile nekatere netočnosti in nejasnosti zlasti kar se tiče kompetenc.

V bodečo bodo rudarske zadeve spadale (v Ljubljani) v oddelek za trgovino in industrijo (odsek za rudarstvo), ki bo odločal v 2. zaključni instanci. Rudarsko glavarstvo postane oblast prve stopnje, rudarski revirni uradi (pri nas v Celju) pa se ukinejo. Resorni minister za rudarske zadeve je po besedilu § 6. al. 2. minister za trgovino in industrijo.

Iz delokroga ministrstva za trgovino in industrijo je prenešeno na banke uprave tudi pravo odobravanja delniških družb, zavarovalnih društev in kreditnih ustanov, vendar pa mora, izvzemši za kreditne zadruge, dati minister trgovine predhodno generalno ali specialno odobrenje. Pod banko upravo spadajo tudi trgovske zbornice, vendar z eno važno izjemo: uredbe o njihovi organizaciji, odobritve njihovih »statutov, predpise za volitve« donaja minister. Ministru je tudi pridržano pravo, da imenuje in odstavlja (v smislu svoječasne pooblastila fin. zakona) člane (svetnike) zbornice.

Na polju narodnega zdravja ima banka uprava jako obširen delokrog. Pod njo spadajo zlasti vse bolnice, vsi higijenski zavodi, kopalnice, zdravniška in lekarniška administracija. Le gotovi zavodi, katerih delokrog presega teritorij banovine, ostanejo neposredno pod ministrstvom, pri nas edino ortopedski delavnica v Ljubljani. V območju socialne politike je kompetenca banke uprave znatno manjša. Banski upravi pripada skrb za vojne invalide, siročad in siromake ter odobravanje zaposlenosti izmernih delavcev in namenskih. Institucije socialnega zavarovanja, zlasti Središnji zavod in Okrožni uradi pa so ostali pod ministrsko kompetenco, že zato, ker so centralno organizirani.

Dosedanji agrarne direktorje so ukinjene in preidejo kot posebni odseki za agrarno reformo v kmetijski oddelek banke uprave. Posli agrarnih uradov so prenešeni na srezka načelstva, šefi teh uradov postanejo referenti srezkih načelnikov. Ravno tako so ukinjene dosedanje tehnične uprave (gradbene direktorje) in tehnične sekcije, katerih delokrog prehaja na tehnično odeljenje banke uprave. V okrajih (srezih) pa bodo po potrebi pri srezkih načelnikih ustanovljeni posebni tehnični oddelki, ki bodo kompetentni za dva ali več okrajev.

Milijarde za tobak

Beograd, 8. nov. p. Uprava monopolov je objavila statistiko o potrošnji monopolnih predmetov v prvih devetih mesecih. Samo cigare se je prodalo v tem času za 1,9 milijarde dinarjev. Največ so jih pokadili v Srbiji in na Hrvaškem, na tretjem mestu pa je Slovenija, ki je izdala v devetih mesecih za tobak 160 milijonov. Cigaretne papirje je šlo za 112 milijonov; vžgalice pa se je prodalo za 15 milijonov več kakor v istem času lanskega leta. Samo Slovenija n Hrvaška sta pokurili v tem času 32 milijonov škatlic.

Uveljavljanje trgovinske pogodbe z Madžarsko

Budimpešta, 8. nov. AA. Korbiro poroča: Madžarski minister zunanjih zadev Valko in jugoslovanski pooblaščen minister Lucović sta danes izmenjala dokumente o ratifikaciji jugoslovansko-madžarske trgovinske pogodbe, ki je bila sklenjena v Beogradu 24. julija 1926 kakor tudi pogodbe ureditvi prometa na meji in državnih mejah.

Kongres vseh pravoslavnikov cerkva

Sofija, 8. novembra. p. Bolgarski antijerejski sinod je sklical sklicati za prihodnje leto v Sofijo kongres vseh pravoslavnikov cerkva. Jugoslovanska pravoslavna cerkev je na ta predlog že pristala. Jugoslovansko delegacijo bo tvorilo 10 škofov.

Upokožitev v poštni službi

Beograd, 8. novembra. p. S kraljevim ukazom je upokojen poštni višji kontrolor v Ljubljani Karel Šiška.

Vlak povozil dve delavki

Zagreb, 8. novembra. n. Dopolodne se je pripetila težka nezgoda na železniški progi pri novem sejmišču. Delavkama, 50letni Dragi Ivančević in 28letni Režiki Feras, ki stanujeta skupaj se je mudilo v mesto in kljub žemu, da so bile zatovornice zaprte, sta hoteli prekorajšiti progo. Nenadoma je pridrvel oseben vlak, ki vozi iz Zagreba na Madžarsko, ter ju povozil. Obe ženki so našli strašno razmesarjeni in že mrtvi.

Počastitev padlih vojakov

Zagreb, 8. novembra. n. Zagrebačka zbornica za trgovino, obrt in industrijo je pozvala vsa industrijska in trgovska podjetja na svojem področju, naj 11. t. m. v znak počitve do padlih vojakov ustavijo svoje obratovanje ob 11. dopoldne za dve minuti.

Mala železniška nezgoda

Vršac, 8. novembra. AA. Med manevriranjem na postaji vršac je stroj s krcnim vozom zadell ob vagon, ki je stal na srednjem tiru v bližini kmetice št. 2. Vagon je od udarca skočil s tira. Ugotovljena je bila neznatna škoda v zneslu 200 dinarjev. Drugih poškodb ni.

Beograd, 8. novembra. AA. Včeraj ob 20.15 je med postajami Brački in Globački počela os nekega voza v vlak št. 183. Vozok jemu je tehnične narave. Promet je bil prekinjen 9 ur a škoda ni bilo nikake.

Volitve na naši univerzi

Danes popoldne — Dve značilni listi našega dijaštva — Burna skupščina SSLU

Včeraj popoldne se je vršila v zbornici IV. redna skupščina SSLU ob številni udeležbi akademikov.

Po izčrpnem poročilu predsednika in načelnikov sekcij se je razvila obširna debata. Pravico do kritike dela v Svetu so člani »Slovenske liste« izrazili za napad na listo jugoslovanske omladine in na principu, ki jih ta zastopa. S tem so ustvarili namenoma razburljivo atmosfero.

Končno so izrazili obžalovanja vreden medicinski akademika Č. na njihovo izzivanje ter enako napačno »razumeli« tudi medicinski akademika L. ki se je, kakor izhaja iz stenografskega zapisnika, glasil: Doli separatizem. Priredili so oglušilo kraval ter zapustili dvorano, kar je bilo že zaradi tega jako praktično in komodno, ker so se na ta način izognili kritiki svojega dela in odgovorom na iznešene osebnosti napade. Ogromna večina akademikov je ostala v dvorani. Čim se je nemir polezel, se je akademik Č. javil k besedi ter obžaloval in preklical svoje v razburjeni neopremišljenosti izrečene žaljive besede. Njegova izjava je bila sprejeta v protokol. Skupščina je mirno nadaljevala svoje delo in prisotni so mogli iz stvarnih izjavljanj kolegov, ki so sodelovali v debati, pravilno oceniti delo Sveta v preteklem letu.

Sledilo je poročilo o kongresu »Pobratimstva« v Sarajevu ter poročilo revizorjev, katerih predlog o absoluturiji je bil soglasno sprejet.

Ob pol 19. je predsednik zaključil skupščino. Skupina pripadnikov »Slovenske liste« je skušala manifestirati po Wolfovi ulici z vzklikanjem »Živela slovenska mati!« in slično. Publika je pa dobro razumela namen teh vzklikov in demonstracij ni nič kaj prilazno gledala. Zato so se tudi brzo in v popolnem miru razšli, ne da bi dali policiji povod za kakršnokoli intervencijo.

Akademiki!

Volitve v Svet se vrše danes od 13. do 18. ure v zbornici univerze. Voli se z indeksom (ne z legitimacijo!). Kdor indeksa nima, naj si priskrbi potrdilo oblasti, kjer ima indeks deponiran. Indeks mora biti opremljen s kolkom SSLU, ki ga dobite do danes popoldne v Jadranu, Triglavu in pri vratarju Akademskega kolegija. Med volitvami dobiti kolke pri zastopnikih naše liste pred zbornico univerze. Indeks, opremljen s kolkom, predložite volilni komisiji, ki Vam izroči volilni listek. Na listek razločno napišite črko »B«. Na nato vržite listek v pripravljeno skrinjico. — Volilno dolžnost opravite vsaj do 15. ure in se nato stavite na razpolago odboru naše liste za agitacijo. Poišcite in pripeljite s seboj vse svoje znanke in prijatelje volilce.

Odbor.

Akademski omladini, ki je lani glasovala za listo »Delovne omladine«

Od osnovanja Sveta pred štiri leti, pa do danes je skupina okoli liste »Delovne omladine« brezkompromisno in konsek-

Ugoden sprejem Tardieujeve izjave

Pariz, 8. nov. o. Vladna izjava je napravila s svojo neobičajno jasnostjo v javnosti najboljši vtis. Pač pa je gotove vladne kroge globoko dojmil govor Franklina Boullona, ki je iznesel podatke o voljaški organizaciji Nemčije v Porenju in na poljski meji. Kakor domnevajo, bo govoril o tej zadevi zunanji minister Briand še danes in upati je, da bodo njegova izvajanja, ki bodo tvorila vrhunec sedanje debate, pomirila zbornico.

Pariz, 8. novembra. AA. Casopisje priobčuje dokaj ugodne komentarje o programu Tardieujeve vlade. Za program vlade se je posredno izreklo 310 poslancev, proti pa 270, z odobritvijo preložitve razprave o vladni izjavi.

Pariz, 8. novembra. AA. Trile poslanci radikalno socialistične stranke, med njimi glavni urednik lista »L'homme Libre«, so podali ostavko, ker niso hoteli glasovati proti Tardieujevi vladi.

Slaba vest boljševikov

Berlin, 8. novembra. s. Po brzojavki »Berliner Tageblatt« iz Moskve, je imel včeraj ruski vojni komisar Vorosilov na proslavi 12. obletnice ruske revolucije govor, v katerem je med drugim izjavil: »Buržuazija vseh dežel pripravlja vojno proti Rusiji. Buržuji iščejo slabo mesto na naših mejah, da bi nas tamkaj napadli in razbili sovjetsko unijo. Za Kitajsko stoji baje Anglija in druge države. Mi imamo, tako je izjavil Vorosilov, precejšnjo mero potrpljenja, toda tudi tega bo kmalu konec. Vse napade bomo odločno odbili, za kar smo ukrenili že vse potrebno.

Nova upravna razdelitev Grčije

Atene, 8. novembra. s. Včeraj je bil uveljavljen zakon o novi upravni razdelitvi države, po kateri bo Grčija razdeljena na 10 oblasti s obseirnimi samoupravami.

Dunajske visoke šole zaprte

Dunaj, 8. novembra. AA. Vse dunajske visoke šole so do nadaljnjega zaprte. Pred zaprtimi zavodi so se danes zbirali pristasi Heimwehra v gostih grupah. Dijaki so skušali demonstrirati, a brez uspeha, ker jih je policija kmalu razpršila.

Razvoj avtomobilizma v Švici

Bern, 8. novembra. AA. Omrežje avtomobilnega prometa v Švici se je od leta 1920 pa do lani tako pomnožilo, da je naraslo od 800 km leta 1920 na 1200 km, število potnikov pa se je zvišalo od 88.000 na 2 milijona. V isti dobi se je avtomobilski blagovni promet dvignil s 16 tisoč na 49 tisoč ton.

ventno zastopala načela, na temelju katerih so se že prvo leto delovanja Sveta združile vse napredne in nacionalne skupine na ljubljanski univerzi s ciljem plodonosnega dela v stanovski akademski reprezentanci.

Ko je lani zaradi zastupljenih političnih razmer nastalo malodušje in acorijentiranost v akademskih vrstah, smo mi vključili vsemu in vsakomur energično nastopili za ta program.

Ker je lani v skupini liste »Enotne napredne omladine« nastopila na žalost tudi neka grupa, katere prošlost in ideologija se nista strinjali z našim programom, smo bili prisiljeni nastopiti samostojno. Vi ste tedaj navdušeni in priprani na ideji, ki nas vodi, nastopili za to listo. Vam vsem, ki ste lani v najtežji borbi vztrajali, iskro na hvala!

Letos se je ozažje na univerzi razčistilo in mi imamo popolno zaupanje v tovariše na listi »Jugoslovanske omladine«. Prepričani smo, da bodo častno in zmagovito zastopali interese napredne nacionalne omladine na univerzi kralja Aleksandra L. ter vas pozivamo da petič

glasujete za listo

»B«

za listo »Jugoslovanske omladine«, katere nosilec je tovariš Vladimir SUKLJE Istra Vekoslav, I. r. Meichner Frane I. r. Jurković Ljubo, I. r. Bačić Zdenko I. r. Kostna Ljuba, I. r.

Tovariši!

Včeraj ste na skupščini slišali resnico o »uspehi« kandidatov »Slovenske liste«. Izkazalo se je, da tako pasivne delovne lance kakor jo izkazujejo kandidati »Slovenske liste«, ne more nihče izkazati. Boj se kritike njihove samostojne, so zastupili skupščino!

Zato pa pomotite s takimi »delavci« in izvolite kandidate »Liste jugoslovanske omladine«, ki Vam garantirajo za uspešno delo v »Svetu«.

VOLITE LISTO »B«

Jadranovim simpatizerjem in prijateljem!

Odbor »Jadrana« Vas vabi, da letos glasujete za listo jugoslovanske omladine (lista B), na kateri kandidirajo na 1., 3., 4. in 6. mestu Jadranuši. Upamo, da se zavodate borbe med dvema čisto nasprotnima pojmovanjema: ozkosrčnim, ki ga predstavlja »Slovenska lista« in širokogrudnim, jugoslovanskim, ki ga predstavlja »Lista jugoslovanske omladine«. Zmaga druge koncepcije mora biti častna!

Za j. n. a. d. »Jadrane«: Omladič Franja, Razpotnik Rafko, predsednik, tajnik I.

Volilni guljaš

Včeraj je bilo med akademiki opažati tudi nekatere agitatorje, ki so skušali pridobivati glasove z obljubami brezplačne hrane in stanovanja. Seveda so danes, ko so partijske kase prazne, take obljube več nego prazne. Vendar pa zasluži taka agitacija vso pozornost trezne akademске omladine, kajti neučeno in moralčno žalostno je, da se sploh kdo upa med akademsko omladino z volilnim guljašem...

Parnik v plamenih

Buenos Aires, 8. novembra. s. 7350 tonski parnik »La Corona« Južnoameriške paroplovne družbe iz Hamburga je začel nenadoma goreti, zaradi česar so ga zavlekli v zunanje pristanišče. Požar je izbruhnil v notranjosti ladje in se je v kratkem zelo razširil. Gasilcem se še ni posrečilo ognja pogasiti.

Eksplozija bolgarskega municijskega skladišča

Sofija, 8. novembra. AA. V Lomu na Dunaju je bilo včeraj eksplozivno tamonega geruzijsko municijsko skladišče. Poroča se, da ni bilo večje škode in ne človeških žrtev.

Pogrešano francosko letalo

Pariz, 8. novembra. s. Sinoci je moralo vodno letalo, ki vrši redni promet med Alžirjem in Marseillom, pristati na odprtem morju, kjer ga je severno od Balearskih otokov opazil neki angleški parnik. Iskanje zaradi viharnega morja, do sedaj ni imelo uspeha.

Letalska nesreča

London, 9. novembra. o. Sinoci sta trčili v ozračju nad Valingtonom dve vojaški letali in padli na zemljo. — Piloti Collin in Whate sta se rešila s tem, da sta skočila s padali iz letala.

London, 9. novembra. o. Sinoci je umrl pribe Eugen Scheunburg Lippe, ki se je ponesrečil pri razbihtu nemškega letala v bližini mesta Catterham. Princ je bil siješen letalec in zelo poznan v Nemčiji.

Mina ubila pet delavcev